

Nyhetsbrev från SKANDULV

Hej,

Här kommer information om nya publikationer. Önskar er en God Jul och ett Gott Nytt År!

Vetenskapliga publikationer

Ausilio A, Sand H, Wikenros C, Aronsson M, Milleret C, Nordli K, Wabakken P, Eriksen A, Persson J, Maartmann E, Mathisen KM, and Zimmermann B. 2023. [Effects of large carnivores, hunter harvest, and weather on the mortality of moose calves in a partially migratory population](#). Wildlife Biology: e01179m, Early View.

Sammanfattning:

Överlevnaden bland de yngre ålderskategorierna hos klövvilt utgör en viktigt demografisk parameter som kan påverka populationsdynamiken inom ekosystem. I många ekologiska system påverkas dödligheten hos klövvilt av olika faktorer, inklusive predation från stora rovdjur, jakt och väderförhållanden. Medan vargar jagar och dödar älg året runt, förekommer predation från björn främst under tidig sommar, och jakten sker främst under hösten och tidig vinter. I denna studie undersöktes överlevnaden hos 77 älgkalvar under sommaren och höst-vintern i förhållande till förekomst av rovdjur (närvaro av varg och björntäthet), produktivitet under sommaren, vinterns stränghet, jakt och vandringsbeteende hos älgkorna (vandrande jämfört med stationär) i syd-centrala Skandinavien under tre år. Resultaten visade på betydande variation i överlevnad under sommaren mellan olika år, och områden med högre björntäthet visade dubbelt så hög kalvdödlighet än områden med låg björntäthet. Under höst-vinterperioden var kalvöverlevnaden lägst i närvaro av varg och ökade med ökat snödjup, samt i områden med hög jaktrisk. Älgkalvar till stationära älgkor hade tio gånger högre överlevnad jämfört med kalvar från vandrande älgkor. Studie ger värdefulla insikter i älgkalvars överlevnad i samexistens med två stora rovdjur och människan.

Wikenros C, Di Bernardi C, Zimmermann B, Åkesson M, Demski M, Flagstad Ø, Mattisson J, Tallian A, Wabakken P, and Sand H. 2023. [Scavenging patterns of an](#)

[inbred wolf population in a landscape with a pulse of human-provided carrion.](#)
Ecology and Evolution, 13, e10236.

Sammanfattning:

Konsumtion av kadaver (asätande) är en viktig del av födointaget för många rovdjursarter som växlar mellan predation och att nyttja kadaver som de inte dödat själva. I områden med påverkan från människan tillhandahåller människor mat som asätande arter kan nyttja. I denna studie undersöktes omfattningen av predation jämfört med nyttjande av kadaver hos varg i Skandinavien. I studien ingick data från 39 sändarförsedda vargar under 3198 studiedagar under 2001-2019 vilket inkluderade 1362 olika födokällor som vargarna nyttjat. De flesta födokällor bestod av bytesdjur som hade dödats av varg (80,5%) medan en liten del hade dött av andra naturliga orsaker (1,9%). De återstående hade antingen mänskliga dödsorsaker (4,7 %), eller så var dödsorsaken okänd (12,9 %). Tiden som tillbringades med att nyttja kadaver var högre under vintern än under sommaren och hösten. Ensamma vargar tillbringade mer tid med att nyttja kadaver än individer i familjegrupper, sannolikt på grund av att ensamma vargar är sämre på att jaga och döda större bytesdjur. Tiden som tillbringades med att nyttja kadaver ökade med den genomsnittliga inavelskoefficienten hos de revirmarkerande vargarna. Det fanns ett svagt samband mellan ökat kadaverutnyttjande vid högre täthet av björn samt ett positivt samband mellan befolkningstäthet och tiden som tillbringades med att nyttja kadaver. Denna studie visar hur både individuella egenskaper hos vargarna och yttre faktorer påverkar vargarnas födobeteende. Trots hög inavelsgrad och hög tillgång till kadaverrester från älgjakten så konsumerar vargarna främst sina egna byten.

Bokkapitel

Tallian A, Ciucci P, Milleret C, Smith D, Stahler D, Wikenros C, and Ordiz A. 2023. [Wolves in a human world: social dynamics of the northern hemisphere's most iconic social carnivore.](#) In: Srinivasan M, Würsig B. (eds) Social strategies of carnivorous mammalian predators. Fascinating life sciences. Springer, Cham.

Sammanfattning:

Vargar är en av de mest studerade arterna i världen, men man vet lite om hur människan påverkar vargarnas sociala dynamik och beteende som gruppdynamik (till exempel antal individer, åldersstruktur, sammansättning och sammanhållning) och födosöksstrategier (till exempel val av byte, jakttaktik och konsumtion av kadaver). Mänskliga störningar kan direkt och indirekt påverka vargarnas beteende. Vargar ändrar till exempel sina rumsliga och tidsmässiga rörelsemönster och områdesnyttjande som svar på mänskliga störningar, vilket kan minska deras ekologiska roll som toppredatorer. Människan påverkar också gruppdynamiken och sociala beteenden direkt via laglig och olaglig jakt. En genomgång av ny forskning som genomförts på vargpopulationer med olika påverkan från människan visar att vargarnas sociala struktur kan vara mer komplex (inkluderar fler åldersklasser och komplexa relationer) i system där dödligheten som orsakas av människan är låg. Dessutom kan hög mänsklig dödlighet i alla ålders- och könklasser påverka spridningsmönster och minska gruppens sammanhållning och funktionalitet, vilket kan resultera i upplösning av familjegrupper. Detta kan i sin tur öka omsättningen av revir och minska både individens och familjegruppens livslängd, vilket kan leda till ekologiska och bevarandemässiga konsekvenser. Effekter av mänskliga störningar på den sociala

dynamiken hos olika vargpopulationer är sannolikt viktigt eftersom det finns få vargpopulationer som lever i områden utan påverka från människan. Vargar betraktas ofta som en art som är numeriskt motståndskraftig och snabbt återhämtar sig från jakt men påverkan på grupsammansättning och social dynamik är troligtvis större. Förändringar i gruppstorlek och sammansättning kan påverka en familjegrupps förmåga att framgångsrikt jaga större bytesdjur, föda upp valpar och försvara sina revir, liksom vargarnas övergripande ekologi, populationsdynamik och kaskadeffekter genom ett ekosystem.

Populärvetenskap

Ausilio G, Sand H, Wikenros C, Zimmermann B, Wabakken P, och Mathisen KM. 2023. [Jakt- och vargpredationsrisk påverkar älgens habitatval](#). Fakta skog, SLU, Nr 5, 4 s.

Ausilio G, Zimmermann B, Wikenros C, Sand H, Wabakken P, Eriksen A, og Mathisen KM. 2023. Hvordan påvirkes elgen av ulv og jakt? Hjorteviltet.

Studentarbete

Strömgren M. 2023. [Body weight, body condition and structural size of Scandinavian wolves](#) Master Thesis, Department of Ecology, Swedish University of Agricultural Sciences. 67 p.

Bästa hälsningar,
Camilla

Camilla Wikenros
Koordinator SKANDULV
Docent

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

Institutionen för Ekologi
Grimsö 152, 739 93 RIDDARHYTTAN
Telefon: 0581-69 73 44
camilla.wikenros@slu.se, www.slu.se
www.slu.se/skandulv

